

JARDIN AN AMOUROUSTET,

*En petec'h e tisquer ar féçon evit
antreteni ervat eur Vestrez.*

E Montroulez, eus a Imprimeri LÉDAN.

A V E R T I S S A M A N T.

Var ton : *Fleuve du Tage.*

Doue, pa grouas
Adam, hon tad qenta,
Ountan a dennes
Hor mam guenta Eva.
Lavarat a ras dezo
En em garout entrezo,
Beza fidel
En gloar an Eternel.

P'eo güir hon Autrou
A zell vel ar c'haera
Eus e benn-œuvre
Hac Adam hac Eva,
Assur hon oll doctoret,
An darn-vuia borodet,
Daoust d'o oll loc'h,
Na rajent qet güelloc'h.

Lézomp da champal
Ha da grial bemde
Nep a fell tamal
Lezen ar garante.
En em garomp, va Mestres,
Bezomp-fidel-da james,
Hac evelse
E plijimp da Zoue.

JARDIN

AN AMOIROUSTET.

*Penos e tle an Amourous en em gomporti en e jestou,
hac en e vüiscamant.*

D'oc'h eus c'hoant da garout eur plac'h ha da veza
c'aret ganti, evit cundai eur vuez santez assambles,
e tleit, aroe tout, caout vertusiou a farnez, graçou mad,
honestis ha proprete, rac ouz se oll e seller calz.

Tleout a rit eta, qent eguet tostat orz eur Plac'h,
evit ober ho Mestrez arezi, beza propr, gûisqet qem-
pen, ha delo'hel ho taouarn, ho pisach hac ho pléo
ével ma zeo dleet, evit na vezet qet qemeret evit end
dous hac eur feneant. Gouscoude ne dleet qet tenna val-
nite eus ho tillat brao; control da ze : bezit humbl ha
mad dirac an oll, hac er feçon-ze e c'honezot graçou
mat eur plac'h a feçon, hac e vezot caret ganti.

Ne dleer qet en em facha eus an imperfectionou naturel.

Ma n'en doc'h qet avantajet eus a eur visach pe de-
meus a eur c'horf caer, tachit da c'holo an defotchou-
ze dre manieieu civil ha gracius.

Uliss en devoa eur visach divalo hac eur c'horf diform,
mes e vertusiou hac e c'hraçou mad o devoa qement en-
ornet, ma veritas beza enoret gant an oll rouanet all.

Pejra eo ar goantiri, nemet eur fleuren, pehini hirio
a vrill, ha varc'hoas ne vezou netra ! Rac-se, tachit da
gaout talantchou caer, evidoc'h da veza enn den brao,
sur ha modest, hac e vezbt caret gant an oll.

Ret eo tec'hel ouz ar goall gompagnunezou.

Laquit eves mat da dec'hel ouz goal gompagnunezou, dreist-oll, ouz ar mezvierien, leoudouerien, laeron ha tud lubric, hac eus a guement a ve capabl da ober gaou d'oc'h enor; rac, ha n'o ppé nep inclination evit ar viçouze, en eur heuill ar seurt tud, e laqafec'h sönjal fall ouzoc'h. Er c'hontrol, frecantit bepret tud honest ha vertuzus, pere o deveus bepret an humpla respect evit Doue, hac e vezoc'h, dre ho cundu mad, estimet gant an oll : qementse ho rento agreapl d'ho Mestrez.

En pelec'h an Amourous a dle clasq e Vestrez.

Mar fell déc'h clasq eur Vestrez evit he c'haronc'h en honestis, e zee ret déc'h mant er placeu ma ouzoc'h e ve calz a dud, rac-hi na dle qet dont d'ho clasq; mes c'houf eo oc'h-unan a dle ober an demarchou genta, pa zee güir oc'h ens ezom anezzi; evel en eureujou, er festou ar goadiguennou, er marc'hajou, er foarriou, er pardonneou, el leuriou névez, slect'h ne yaqont james da vont, evit caout ar blijadur d'en em dispenz: eno ec'h ellit ober ho choas. Ha p'o pezo cayet unap agresabl d'ho taoulagad ha d'ho calon, en em informit petra eo he c'herent, he c'halite hac he c'hundu, evit na gollot qet ho poan hac hoc'h amzer d'hé c'harout ha d'hé zervicha; rac beza e zeus calz hac a ra muioch a gaz eus ar goantiri hac eus ar prestanç wrao, eguet eus ar furnez hac eus an enor.

Ret eo eta déc'h güelet ha c'houi a zo dign eus anezzi hac hi diouzoc'h; anfiñ, ha c'houi a zo convenapl an eil ouz eguiile, rac pa chass ar c'hezeg ingal, ar c'har, a ya güelloch aroc.

Mes martigüe déc'h bea laqet ho carante en eur plac'h piavidieoc'h eguedoc'h, bezit soignus mat da vez a parfet en tout, evit, pa vezot demeet, ne devezo bigen lec'h da reproch déc'h ho pacurrente, ha da ober bombardeus he

madou, ha na deufeo'h da vea mevel'elec'h bea mestre.

Ma nedé qet qer piavidic ha c'houi, laquit eves mat d'e chemzou ha d'e c'hendu, evit n'ho pezo-bigen queuz da veza demezet dezi; rac an demeziou grët a volonte vat hac hep interest, a zo calz agreaploc'h da Zoue eguet ar reall, dreist oll pa ve bet consantamant ar c'herent, rac neuze e ro e venediction d'ar priejou a ve dign, dre m'o deveus roet ar breferanç d'an honestis var ar madou.

*Discours eun Amourous evit tostât da eur Plac'h
pehini en em guev en compagnunez re all,
hac evit disclêrya dezi ar garante zo eviti.*

Ho madelez hac ho traçou mañ an doug da dostât ouzoc'h. Ne ouzdn qet ha ne zisplijb qet dëch an har-dieuez a gnemerân da zont d'oc'h abordi; mes ne allan qet miret da c'houlen diganec'h piou oc'h eus choazet evit caout ar boneur da veza ho servicher, ho touç hac ho mignon.

Ar Vestrez. Eleal, den yaouanc, gallout a rân assuri dëch penos presanç eun den qen honest ha c'houi ne alfe bïqen displijout; ar c'hontrol è: en em estimout a rân enoret bras demeus ho compagnunez; mes evit ar pez a zo demeus va zervicher, ec'h ellan assuri dëch ne meus nicun.

An Amourous. Ha possubl ve! Me gred e rit goap ac'hanon, raç ar graçou caer, ar furnez hac an oll galiteuu precius a reñercân ennoc'h, a ra din credi ferm penos ne allit qet bea hep caout eun Amourous.

Ar Vestrez. Va c'hredi mat a ellit, den yaouanc; ne lavarân nemet ar virione.

An Amourous. Güelet a rân dre al liou eus ho pizach penos oc'h eus mez ouz en henvel; mes en em assurit, rac ne allan qet credi e ve eur plac'h qer coant hep eur zervicher.

Ar Vestrez. Va fardonit, den yaouanc, mar plich ganec'h.

An Amourous. Mar d'eo güir a lavarit, em renit
meurbet contant, rac me garfe caout ar boneur da gayet
evit Mestrez eur plac'h qer caer ha c'houi ; mes mil aoun
a meus na ve ho speret occupet eus a eun all benac.

Ar Vestrez. Peguen incredul oc'h ! Penos e fell déch'i
e laverseu ar pez ne ouzòn qet ? Credit mat ac'hanon :
n'ouzòn qet en peléc'h e mân, na piou eo.

An Amourous. Plac'h yaouanc, aoun a meus da zis-
plijout déch'h, rac ma teufe bremâ hoc'h amourous da
gozeal ganec'h, marteze ven cos ne greife qet tostât :
rac-se, mar fell déch'h, e zan d'en em denn ; mes qent
eguet partia, deurvezit permetti din rî eur poc déch'h
eyit ho mignon : ze am rentfe meurbet contant, rac
n'oun qet evit miret da gredi e ve libr ho calon.

Ar Vestrez. Na c'houi za goapaüs da zont da gomz
din er guiz-se ! rac gouzout a ran ervat ne veritan qet
e teufe den yaouanc ebet d'am darempredi.

An Amourous. Oh ! va fardonit, plac'h yaouanc ; qe-
ment a c'hraçou hac a furnes a remercan ennoc'h, m'en
em estimfen eürus meurbet da vea ho servicher. Plijet
eta ganec'h, qent ho quittat, caout ar vadelez da lavarat
din var biou oc'h eus tolet ho choas ; rac ma noc'h eus
qet grêt, evel a lavarit, ha m'am be ar boneur da vea.
dign ha capapl da veritout ac'hanoc'h, e qemerfen an
hardiegucz da dostât ouzoc'h evit ho servicha ha disqueuz
dêch' peguement eo leun va c'halon ac'hanoc'h.

Ar Vestrez. Va Doue, na c'houi a goze brao ! Mes
biжен va speret na va zêod ne vint capapl da respont
d'ho complimentchou ; rac eur plac'hic qez eveldon ne
verit qet bea ho servicherez, ha nê qet dign da gaout
eur servicher eveldoc'h ; rac-se, mar dêo evit goapât
e lavarit qementse, me ho ped d'en em denn, ha da
glasq re all da basseal hoc'h amzer.

An Amourous. Ha possabl ve, fleuren ar c'hantôn,
e sönchfac'h e ven qen insolant da zont da ober goab
eus an objet precius da beini va c'halon ne c'houlen

nemet bea ar servicher humpla evit ar rest eus e vue ! Qentoc'h e carfen bea maro eguet réi dêc'h ar squeud eus a eur seurt soupçon ; mes güelet a rân ervat oc'h eus aoun da lavarat din ho polonte. N'o pezit morc'het ebet, me ho suppli, rec brêmâ eo ret digueri ar galon, ha comz hardiamant da eur servicher.

Ar Vestrez. Côves a rân e zôn simpl ; mes Doue d'am miro na ven quer zodes da zont d'en em angaji ha da gredî quer buan d'ho comzou ; mes pa lavarit eo poent digueri ar galon, bezit ar vadelez da assuri din da guenta hac ar pez a lavarit a c'hinou, a zo evelse en ho calon.

An Amourous. Pardonit din, mar teuân d'oc'h importuni ; mes ar garante ardant a meus evidoc'h am forç da gomz gant qement a hardieuez, evit disqueuz dêc'h penos va oll dezir eo d'ho carout, d'ho servicha, ha da vea caret ganêc'h.

Ar Vestrez. Carout a rân Doue, an enor hac an oll : Petra' fell dêc'h ouspen ?

An Amourous. Qementse zo ervat ; mes güelloc'h ec'b alfec'h c'hoas lavarat em profit, m'o pije hepken lavaret ia ; rac güelet a rân bremân ervat penos an hini en defe ar boneur da gaout ho carante, a ve meurbet eurus. Rac-se ho pedân, hep dale davantach, da lavarat din franchamant ha c'houi am c'har, ha contant e vec'h-hu d'am receo evit ho migalon hac ho servicher.

Ar Vestrez. Hola ! eun tamic re oc'h importun ; an dra-ze na bress qet qement hac a lavarit, rac lavarat a rér eo ret en em anaveout qent eguet en em garout.

An Amourous. Güir eo ze, rac goude ho peza güelet dija meur a vech, hac ho peza anavezet carguet demeus an oll berfectionou, en em gafen eurus bras, ma ven servicher da eur vestrez quer coast, quer vertuzus, qen douç ha qen parfet ha c'houi. Rac-se, va douç, mar fell dêc'h va réceo evit ho mignon, e ve ze va brâssa boneur : lavarit din cta, me ho suppli, hac an hini a garit a zo tost dêc'h.

Ar Vestrez. Gouzout a rit ervat e meus c'hoas lavaret dèc'h penos e carant an enor dreist pep tra oll!

An Amourous. Ha possabl ve em estimifec'h quer maleürus da nonpas oc'h estimout nemet evit ho tanve! Nan, nan; ho carout a ran a greiz va c'halon, mes en peb honestis; rac-se eta, ne ziferit qet bremàn da lavarat din ho polonte; aon a meus na rafec'h nep caz dionzon : Daoust da guementse, me zo ho servicher a greiz calon.

Ar Vestrez. Ne douetan mui demeus ho carante; n'en em informan qet eus ho madou; mes gouzout a rit ervat n'en don evit prometi nac ober netra hep avis ha confantamant va zud.

An Amourous. Güelet a ran ervat, dre ma zoc'h eus a eur famill vad, ne allit qet bea hep servicher, pa ne fell qet dèc'h lavarat ia; mes lavarit da viana nan.

Ar Vestrez. Perac n'am c'bredit qet? Lavaret a meus dija dèc'h meur a vech, hac el lavaran c'heas evit ar vech divea, penos ne anavean den da vea servicher din.

An Amourous. Lavarat a rit noe'h eus qet a zervicher; me ive a assur dèc'h ne meus mestrez ebet. Ho pedi a ran eta c'hoas, mar-am c'havit dign ouzoc'h, da lavarat din ia, rac terrubl bras e teziran ze.

Ar Vestrez. Evit laqat fin d'ho tiscoursiou hac ar repos en ho speret, e fell din avoalc'h lavarat ia; mes en condition penos va zad ha va mam a rayo ar pez a blijo dè, rac int & ar mestrou.

An Amourous. O caera comz ! ô coanta ia ! M'en assur dèc'h, va douç, penos va c'halonic paour a straci em c'hreiz gant ar joa. Mes n'en deo qet avoalc'h se, rac ret eo c'hoas, evit an esperanç demeus ho carante, permetti din'rei dèc'h eur poqiq.

Ar Vestrez. Clèvet e meus alies lavarat n'en dè qet mat poqat d'ar botret; rac-se, me ho ped d'am excusi. Mes evit oc'h assuri deus va c'harante sincer evidoc'h, ne refusin qet dèc'h eur poqiq hep mui qen, nemet e vo roet gant modesti ha var va das.

An Amourous q lavarø, en eur boqat d'e Vestrez :

Ah ! va c'halonic eun Doue ! pebes vad'a rit din :
Bremàn e velàti e carit ac hanon.

Ar Vestrez. Doucie, doucic eta; va mignonic qès !
avoalc'h ë. Gortozit ma vimp demeet. Güelet a rit-hu
tud duont ec'h ober goab ac hanomp ?

An Amourous. Evit accomplissa an affection hac ar
volonte vad pere a velan ennoch bremàn, grit eln eta
ar blijadur da rei din ar vbalen a zouquit var, ho piz,
evit assuranç demeus ho carante sincer.

Ar Vestrez. Gant plijadur er grih, sepet ma renfot din
eur faveur all evit assuranç deus hoc'h amitie.

An Amourous. Qementse ažo sur resonabl; mes ho pe-
di a rân da gaout pâtiante betec ar goulemou, ha neuz
em bo eun dra benac da rei dèc'h hac a vo dign ouzoc'h.

Ar Vestrez. Ho trugarecat a rân calz demeus an enor
oc'h eus deurvezet ober din, hac e promettan dèc'h e
comzin d'am zud eus andra-mâ, hac en eur lavarat dèc'h
gen a vo, ë 20ff lib servicherez humbl.

An Amourous. Va Mestrez qèz, me ell assuri e zan d'o
quitiat gant calz a boan ; rac-se, épâd an amzer ma vin
privet ouzoc'h, eur moment a vo deveziou evidon ; an
deveziou a vo blavesiou ; gouscoude, ne ancounac'hain
biyen ho charmou hac ho pérfectionou. Qen a vo-eta,
va c'halonic vian, va ferlezennic ; qen a vo ar blijadur
d'ho quelet, pehini a vo qenta ma vo possabl din.

Penos e tle an Amourous saludi ha comz eus e Vestrez.

Ac'hanta, va c'halonic, penos arit-hu abaque, m'qm
boe ar blijadur d'ho quelet divea ? Pell bras òn bet hep
dont, rac eur güir amourous a gay hit an amzer, pa
ne all qet güelet e vuia-caret.

Ar Vestrez. Ah ! va Mignonic en Doue ! joa vras a
ra din ho quelet yac'h ; demeus al liou eus ho pizach,
e velan noch qet bet clan, a drugate Doue.

An Amourous. Lavarit din ha c'houi oc'h eus comzet d'ho tud demeus hon dessenniou, ha penos o deus ho selaouet : hastit buan, me ho ped.

Ar Vestrez. Ia, va Mignon, hac o c'honsantamant o deus root Demp d'en em garout, hac e teziront memes e yemp souden demezet, mar de ive contant ho querent.

An Amourous. Ah, ya c'halonic qèz! n'òn qet evit miret da rôi eur bouchic déch evit eur c'hélou quer caer. Bremâ et a zê ret Demp assambli hor c'herent hep dale mui.

Penos è tle an Amourous comz da diud e Vestrez.

M'ho ped, tud enorabl, da excusi al liberte a guemerân da zont d'ho iy, evit disclérya déch ar garante dener a meus evit Jannedic, ho merc'h, hac ar c'hoant vras a meus da zont da zemei déi. Grit dîa an enor da lavarat din hac approuvi a rit hor zantimantchou.

An Tad. Ho trugarecat a ran eus an enor a rit Demp; mes an traou-ze a verit eun tamic réflexion ; rac-se, ne gavit qet fall e tepondfen c'hoas eun neubeut, evit assuri déch va respont, hac e comzfen d'am mignonet eus a ze, dre na hanavean qet c'hoas avoalc'h ac'hanoc'h ; abars eiz de me allo rôi déch eun assuranç.

An Amourous. Moc'h assur ive ne vanqin qet da zont d'ho caout ; ha mar plich gant Doue rôi din ar boneur da vea ho mab-caer, ec'h esperan rôi déch qement a gontantamant evel ma ven eur buguel pror déch. Qen a vo ar c'honta a lavaran déch : En em recommandi a ran déch ha d'am Mestrez. Hastit a fo, mar plich ganec'h, evit va boneur.

Erit reg eur voalen d'ar Vestrez, pa vez tremenet ar c'hontrat.

Va Mestrez, pa è plijet da Zoue ha d'hor c'herent em be hirio ar boneur da vea aliet déch, recevit ar voalen-mâ a roan déch evit ar merq éternel eus va c'harante barfor evidoc'h, pebinja bado het va bue.

Ar Vestrez. Va Mignon qèz, ho trugarecat a ran eus
an enor a rit din ; güir è ne meus an qet meritet ; mea mar
plich gant Dque va c'honservi en bue, e meus güir dezir
hac e promettan déc'h d'ho cardout , d'ho servicha ; ha
d'en em gonformi bepret d'ho santimantchou.

*Penos e lle an Den a Enor pedi ar c'herent hac ar
mignonet da arista d'an eured.*

An Den Yaouanc. Bonjour déc'h , va eont Fanch.

Fanch. Bonjour , va mignonet ; pez seurt avel yad
ho tigass amàn eta ?

An Den Yaouane. Deut òn abers evit ho pedi , c'houi , ho creg hac ho pugale , da zont
d'ar Güin-ardant varc'hoas , ha dilun d'au eured.

Fanch. Ho trugarecat a ran eus an enor a rit din ;
tachout a rimp da vont gant calz a blijadur : qen a vo
eta neuze , va mignonet. Grit hor gourc'hemennou da
Bipi , da Janned , da Yoen , ha d'hoc'h oll dud.

*Erit pedi eur Paeron ha eur Vaeronez da zont
da henvel eur buguel.*

An Tad. Va mignon Guillou , deut oun d'ho pedi
da ober din eur blijadur.

Ar Paeron. Lavarit din petra & , va mignon.

An Tad. Doue en deus digasset din eur buguel , hac
ho pedan da ober din an enor da zont d'am zicour da
ober eur c'christen mad eus aneàn.

Ar Paeron. Contant bras òn. Da bed-heur e vo ar
vadian ?

An Tad. Da deir heur goude leingen ilis Sant.....

Pa'gasser ar buguel d'an ilis , ar Bêleg a c'houlen :

Petra en deus roet Doue déc'h ?

Ar Paeron. Eur potr , pe eur boirez.

Ar Bleig : Petra a ch'houlen Angili a c'housker ar Vam :
Ar Paerien : Ar Vadian : ou le vingt ; azeit ouz taul da zebri eun tam ha da eva eur ban-
ne evit da em rejouissa ganemp eus a eun devez qerc'caer.
Goude ma vo badeet ar buguel, ar Paerop hac ar
Véronet a dle lavarat d'un Tad ha d'ar Vam :

Va G'homper ha va C'hommer, demeus a eur payao,
 cetu amà eur C'christen a laqomp entre ho taouarn, evit
 desqi deàn ervat e religion, hac e zevel en carante Doue.

An Tad h'ec ar Vam.

Va c'homper ha va C'hommer, hó trugarecat a recomp
 eus an ener oē eus grēt detmp. Hac evit ar pez a zell
 eus bon dever en andrei ar buguelie paour-mâ, ni rdyo
 deàn evel a dle peb tad ha mamm christen.

Mes, azeit ouz taul da zebri eun tam ha da eva eur ban-
 ne evit da em rejouissa ganemp eus a eun devez qerc'caer.

Ar Chomper hac ar Gommer.

Ne alkân qet refusi netra eus a guement a ouffe ober
 plijadur déc'h : D'ho yec'het ta, va c'homper Yan, ha
 c'houi, va c'hommer Janned, ha d'ho pugale.

Lizer da ziscléryā da eur plac'h e varer anei.

LEZ LA DEDICACE

PLAC'H YAOUANC,

ANTRAP' AY DA BRETAGNE AVANTAGE

Ret è din anfin lavarat d'as'h, muioc'h a galon eguet
a c'hinou, penos, demeus an oll merc'het yaouanc eus
ar c'hontre, c'houf' eo an hini a meus choazet evit va
Mestrez, ha pehini a garan hac a garin epaf' va bue;
n'en dèo qet discorestion à civilite eo qement man; va
c'halon eo en em discléry d'ee'hien noaz. Mar douesti teus
a guementse, goulennet ar brevennou a gwarc'h, ha
me ho rento contant. Va deizit ha va joa è lavarat d'ec'h
bepret e zòn hac e vin bete fin va bue,

... que d'auzur nez an d'ez

Ho servicher humbl la gréiz calon,

YANNIC AN DOUR-DOUC,

FIN.

YAN HA JANNED,

PE AN DIFFERANC

ENTRE AN AMOUROUSIEN HAC AR PRIÉJOU.

Canomp Amouroustei Janned,
Canomp Amourousiet Yan ;
N'eus nep plac'h qer coant ha Janned,
Na nep potr qer brao ha Yan.

Yan a ra oll vit e Janned,
Ha Janned oll vit he Yan ;
Yan a gar oll gent'e Janned,
Janned na gar mann hep Yan.

N'eus nemet chagrina Janned
Evit laqat gouela Yan ;
Evit laqat c'hoarzin Janned,
N'eus nemet arliqa Yan.

Yan a fich ar boued gant Janned,
Janned a vousc'hoärz ous Yan :
Ha qement tra a douch Janned,
Qerqent zo lippet gant Yan.

Gant he dorn propr atao Janned
A garg e veren da Yan ;
Hac atao scudellic Janned,
A zo carguet gant he Yan.

Ha pa za da gousqet, Janned,
E za iye buan Yan :
Yan a gousq tostic d'e Janned,
Ha Janned tostic d'he Yan.

Qerqent evel ma sav Janned ,
 E saill eus vele , Yan ;
 Yan a glasq bepret e Janned ,
 Ha Janned bepret he Yan.

Mar dê bep Mestrez eur Janned ,
 Ha peb Amourous eur Yan ,
 Ar vreg zo atao eur Janned ,
 Hac an ozach atao Yan.

Yan a zo pried da Janned ,
 Janued a zo greg da Yan :
 Yan na anave mui Janned ,
 Ha Janned a zizany Yan.

Qement tra' zeu deus a Janned .
 Zo sur da zisplich da Yan ;
 Pa velot o c'hoarzin Janned ,
 E velot sur gouela Yan.

Ar frico a bêpar Janned
 A ra heugui caloñ Yan ;
 Hac ar güele ma cousq Janned
 N'en dê qen mui güele Yan.

Yan n'ell mui beva gant Janned ,
 Janned en em varv gant Yan :
 Yan gant Doue a garfe Janned ,
 Janned d'an diaoul a ro Yan.

An devêz ma varvo Janned
 A vezò devez caer Yan ;
 Ha ne velot dansal Janned
 Nemet devez maro Yan.

Amour et amitié

D'AMMUIA CARET!

Amour et amitié

Amour et amitié

Amour et amitié